

Oma saag, oma kütus — oma president

Abja gümnaasiumi ümber tehtud tööd ei erinenud paljude teiste paikade toimetustest kuigivõrd: enamasti lõigati võsa ja koristati prahti. Küll aga võisid sealsed talgulised rõõmustada, et neile oli appi tulnud president isiklikult.

Toomas Hendrik Ilves oli selleks puhuks loobunud tavalistest kaubamärkidest, kivilipsust ja Mulgi kuuest, ning võtnud kaasa hoopis võsalõikaja ja bensiinikanistri. Sama moodi oli varustatud tema poeg Luukas Ilves ning kahekesi puhastasid nad võsast terve staadioniääre.

«President tuli, surus kätt ja ütles: «Näita, kust tuleb lõigata.»» meenutas talgujuht Ellen Saron tähtsa töömehe saabumist.

Saroni sõnul jäi riigipea täpselt kaheks tunniks, nagu presidendi kantseleist varem oli öeldud, ja tegi selle aja jooksul tublisti tööd. Ta ei piirdunud ainult puude mahavõtmisega, vaid pani ühe tamme ka kasvama.

«Pärast sõime kõik koos suppi. Mõni oli küll arvanud, et ega ta suppi sööma hakka, aga kõik oli väga tore ja võrdne,» kiitis Saron.

Riigipea leidis, et nii «Teeme ära!» kampaania kui korrastustalgud üldse on iga oma kodukohast ja riigist hooliva inimese vastus ükskõiksusele ja käegalõõmisele, tema soov vähendada prügi selle sõna laias tähenduses.

Ta meenutas, et kui neli-viis aastat tagasi oli «Teeme ära!» midagi erakordset, siis praegu on maikuu algul kodukohta talgutega ilusamaks muuta loomulik.

«Näeme kümnetes ja kümnetes paikades, kuidas kodanikualgatus toob Eestis kokku inimesed, kes märkavad oma valla või linna probleeme ja oskavad ise neile lahenduse leida,» rõõmustas president Ilves. «Väline heakord muudab puhtamaks meid endid, kogu meie riiki. Ja vaadake kaugemale: Eestist pärit algatus «Teeme ära!» on jõudnud paljudesse maadesse ning muutnud 2012. aasta rahvusvaheliseks talgu-aastaks, mis ühendab 91 riiki ja miljoneid inimesi.»

Lisaks presidendile ja tema pojale korrastas Abja gümnaasiumi ümbrust 30 inimest. Ellen Saroni sõnul jäi kooli hoolekogu tehtuga väga rahule.

Võsast tuli välja kolm ratast

Soomaal Tipu looduskooli ümbrust korrastanud talgulised leidsid aastakümnete eest võserikku veetud prügi seast kolm poolenisti maasse mattunud jalgratast.

Tõsi küll — päev hiljem asetleidnud Mulgi rattamaratonile poleks neist sobinud minna ühegagi. Ainus, mis välise vaatluse põhjal vähegi sõidukõlblik paistis, oli laste kolmerattaline. Tollel olid isegi kummid velgedel.

Paari tunni jooksul kogunes muudki prahti mitme suure prügikoti jagu. Töötajate peamine tähelepanu oli siiski pööratud Tipu külamaja tagant võsa lõikamisele ja põletamisele, samuti korrastati kultuuriloolist Pauna matkarada.

Üles võeti malmist põrand

Viljandi kultuuriakadeemia töötajad ja tudengid kogunesid talgutele vanasse Vilma tehasesse, et leivakombinaadi kultuurikombinaadiks muutmise algust teha.

Talgujuht Hannele Känd lausus, et oodatud 13-14 asemel tuli kohale 21 töötajat ja kõigega, mida ette võtta plaaniti, jõuti ka valmis.

Et akadeemia sai hoone enda valdusesse heas seisus ja peagi plaanitakse see üle anda ehitajatele, ei hakanud talgulised väga ulatuslike töödega vaeva nägema. Kõvasti rassimist oli neil ometi. Näiteks ühe tsehhi põrandat katnud malmplaatide ülesvõtmine osutus nii raskeks, et naised seal eriti aidata ei saanudki.

«Loodetavasti kasutavad rahvusliku metallitöö tudengid neid plaate toormena või leiavad need kusagil mujal rakendust,» lausus Känd.

Karulas tulid külalised appi

Karula küla on «Teeme ära!» aktsioonis osalenud mitu aastat. Mittetulundusühingu Karula Külaselts talgujuhi Eve Kavaku tõdemust mööda oli tänavu osavõtt varasemate aastatega võrreldes küll tagasihoidlik — 15 inimest vanuses 5—74 aastat —, kuid päev läks igati korda.

«Nagu ikka, kaasnesid ühistegevusega uued ja toredad ideed, mis ootavad elluviimist,» ütles ta.

Külarahvas riisus ja lõikas võsa vana kauplusehoone eest ning korrastas külaplatsi. Samuti kontrolliti üle Karula järve ujumiskoht, mis oli õnneks kenasti korras, sest sealt olid külamehed kaks kotitait prügi juba varem ära viinud.

Karula rahvale olid toredaks üllatuseks kaasalööjad Valgast, kes olid siia sugulastele külla tulnud ning ühtlasi otsustasid talgutel osaleda.

Penuja rahvas mõtleb kiriku peale

Penuja küla talgutest võttis osa 11 inimest, kes ühiselt riisusid prahti, tegid korda bussipeatuse esise ning klanisid ka külamaja ümbrust. Talgujuhi Ly Mäemurru sõnul korraldati lisaks kevadtöödele väiksed mõttetalgud, sest külarahvas muretseb laguneva kiriku pärast.

«Hoopis suurem mure on, kust leida raha Penuja kiriku taastamiseks või vähemalt müüride konserveerimiseks, et need edasi ei laguneks. Loodus teeb seal hävitustööd silmanähtava kiirusega, näiteks viimase tugeva tuulega kadus kiriku altariosa tornikiivriilt järjekordne plekitahvel. Kiriku eeskojal ja keskosas pole katust sootuks ning tuuled, vihmad ning talvised külmad kergitavad kivisid ja veeretavad neid müüridelt alla. Projekte on kirjutatud, toetusi taotletud — kõik on seni eitava vastuse saanud,» rääkis Mäemurd.

Vana-Võidus võideldi elektriga

Vana-Võidu mõisapargis töötas laupäeval talgujuht Piret Ausi andmetel paarkümmend inimest.

«Oleks meil topelt töökäsi olnud, oleksime terve staadionikülje võsast puhtaks saanud. Kuigi objekt jäi lõpetamata ja tegime vaid pool, tegime korralikult,» rääkis Aus. «Talgurühmale suur tänu tehtu eest!»

Staadioni nurgas laiutanud kuurilobudik langes vastuvaidlemata. Kõige keerulisem oli Ausi hinnangul langetada pehkinud puud, sest see ulatus ladvaga elektriliinile. «Külaelanik Peeter Arro tõi meile neljameetrise redeli, mis oli abiks, et puu jupphaaval maha võtta,» jutustas talgujuht.